

HIA mener

ANSVARLIG REDAKTØR: MAGNE BJØRNERUD
NYHETSREDAKTØR: LEIF ERIK HENRIKSEN

Den farlige nasjonalismen

30/9-1991

Nasjonalisme er bra. Den kan få folk til å føle fellesskap, til å stå sammen, til å arbeide for felles mål. Vi kan være stolte av den nasjonalismen som utspiller seg 17. mai. Vi har rett til å vise nasjonal stolthet når er nasjon på fire millioner mennesker en gang i mellom framskaffer fremragende kunst-

ner, vitenskapsmenn og idrettsutøvere. Vi skal glede oss sammen med folkene i Øst-Europa og Sovjetunionen som har vunnet tilbake sin nasjonale frihet og selvbestemmelse.

TRUSSEL: Den farlige nasjonalismen er blitt en alvorlig trussel mot stabiliteten i Europa. Den bobler fram for mange steder samtidig.

Nasjonalisme er farlig. Det er heslig når Arne Myrdal og noen hundre tilhengere agiterer for

fremmedhat i Brummundal. Det er skremmende når tusenvis av tyske nynazister møtes for å erklære at Auschwitz aldri har eksistert. Det er tragisk når de politiske lederne i Serbia og Kroatia sprer nabofrykt og får sine tilhengere til å tro at naboen har til hensikt å utrydde dem.

Det er den farlige nasjonalismen som nå stikker fram i Øst-Europa og Sovjetunionen. Ikke bare i Jugoslavia. I Tsjekkoslovakia vil slovakiske nasjonalister ha en egen slovakisk stat. I deler av Romania får den ungarske minoritetsbefolkningen skylden for landets elendighet, og i Ungarn vil krefter gjenopprette det Stor-Ungarn som forsvant med Habsburgerne.

Den nasjonalistiske georgiske presidenten har avslørt seg som en like stor diktator som de kommunistiske. I Polen og Russland har anti-semittismen voksende grobunn. Igjen er det mennesker som vil gjøre jødene til syndebukker. I Litauen har man i den nasjonale frigjøringens kjølvann rehabilitert de nazistiske krigsforbryterne.

De kommunistiske herskerne over Sovjetunionen og Øst-Europa trodde de kunne fjerne nasjonalismen ved å erstatte den med en ny, overordnet ideologi. Demokratiseringsbølgen har vist at de bare produserte en trykkoker. Når lokket ble tatt av, fosset nasjonalismen fram.

En av Europas fremste utfordringer i de nærmeste åra blir å ta livet av den farlige nasjonalismen, den nasjonalismen som framstiller naboen som ond og seg selv som overlegen. Den nasjonalismen som har vært årsak til to verdenskriger og en mengde andre konflikter.

Det er den nasjonalismen som nå dreper i Jugoslavia, i Nagorno Karabakh og i Tblisi. Og som får noen til å kaste flasker og knuse ruter og skrike «Norge for nordmenn».

100833